

Projekt Nr 2019-1-PL01-KA201-0655421

„Efektywne strategie w edukacji czytelniczej uczniów”

NOWE STRATEGIE CZYTELNICZE

**Zespół Szkół Elektronicznych i Informatycznych
im. Komisji Edukacji Narodowej w Giżycku**

**Autorki: Anna Gałczyńska, Marta Makarzec,
Iwona Kamińska**

Licencja CC0

Giżycko, 2022 r.

WSTĘP

We współczesnym świecie człowiek nie byłby w stanie funkcjonować bez umiejętności czytania. Dzięki niej komunikujemy się między sobą, wymieniamy potrzebne informacje. Proces czytania, to proces ciągłego doskonalenia myślowego, ciągłego rozwoju, dojrzewania możliwości czytelników.

Aktywność czytelnicza uczniów jest silnie skorelowana z kapitałem kulturowym ich rodzin, tzn. z poziomem wykształcenia rodziców oraz z wielkością posiadanych przez rodzinę księgozbiorów. Wraz ze wzrostem wielkości domowego i należącego do ucznia księgozbioru, rośnie szansa na podjęcie przez niego lektury, szczególnie tej dla przyjemności.

W rozmowach z młodzieżą należy unikać wartościowania tego, co czytają. Są książki bardziej i mniej wartościowe, ale przy kiepskim stanie czytelnictwa każda lektura się liczy. Zamiast więc krytykować wybory czytelnicze młodzieży, należy raczej wyrazić uznanie dla faktu, że czytają, rozmawiać z nimi, z uwagą słuchać ich opinii i przy tym delikatnie, z wyczuciem, podsuwać ambitniejsze tytuły, które pasują do ich zainteresowań.

Współczesna młodzież dorasta w ubogim językowo środowisku, ponieważ kontakt z żywym słowem wyparła telewizja. Kluczem do promocji czytelnictwa wśród młodzieży jest obecnie powiązanie elementów klasycznie łączonych z książką i biblioteką z elementami odnoszącymi się do innych form medialnych lub różnorodnych zainteresowań uczniów np. miłośników gier, muzyków, fotografów.

CEL GŁÓWNY

Głównym celem jest popularyzowanie czytelnictwa jako jednej z metod samokształcenia na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych.

Uczeń poprzez książkę poszerza zakres wiadomości o otaczającym go świecie, wzbogaca swój czynny słownik. Zadaniem planowego kierowania przez nauczyciela i wychowawcę czytelnictwem staje się więc wzbudzenie w młodzieży zainteresowania książką, wyrobienie umiejętności wyboru, oceny książki, wdrożenie do czytelnictwa nie tylko dla zdobywania wiedzy, ale i dla przyjemności.

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Rozbudzenie zainteresowań czytelniczych wśród uczniów szkoły:

- zaproszenie do współpracy uczniów, którzy włączą się w działania mające na celu promowanie czytelnictwa w ramach działań Biblioteki Szkolnej,
- powołanie Szkolnego Klubu Miłośników Książek „Zaksiążkowani”,
- stworzenie pozytywnego wzorca miłośnika książek - młodego człowieka o szerokich horyzontach, otwartego, tolerancyjnego, świadomego, wrażliwego na piękno otaczającego go świata.

2. Promowanie czytania jako atrakcyjnej formy spędzania czasu wolnego:

- kształtowanie dobrych nawyków spędzania czasu wolnego u młodzieży,
- wskazanie roli profilaktycznej- czytanie może ustrzec przed niebezpieczeństwami, np. zmniejszając ryzyko uzależnienia od nałogowego korzystania z gier komputerowych, Internetu lub hazardu,
- zachęcenie do form spędzania wolnego czasu, które mogą korzystnie wpływać na rozwój młodzieży (społeczny, intelektualny i emocjonalny),
- uczenie gospodarowania wolnymi chwilami zgodnie ze swoimi potrzebami i zainteresowaniami,
- stworzenie przestrzeni do rozmowy o wspólnych pasjach.

3. Rozbudzanie chęci i motywacji do nauki:

- budzenie i rozwijanie ciekawości poznawczej uczniów poprzez stworzenie im różnorodnych możliwości do bezpośredniego obcowania z książką,
- budzenie zainteresowania lekturą jako źródłem potrzebnych informacji oraz inspiracją do ciekawego spędzania czasu, oraz alternatywą dla spędzania czasu przed komputerem,
- przybliżanie świata książek,
- doskonalenie umiejętności korzystania z biblioteki szkolnej i publicznej.

4. Kształtowanie i utrwalanie postaw twórczych:

- wyzwalamie spontanicznej aktywności twórczej uczniów,
- rozwijanie umiejętności realizowania własnych pomysłów,
- rozwijanie myślenia i umiejętności twórczych,
- rozwój wyobraźni, fantazji oraz ekspresji artystycznej,
- stworzenie uczniom możliwości zaprezentowania swoich osiągnięć.

5. Kształcenie samoistne:

- podejmowanie przez ucznia świadomych decyzji czytelniczych,
- wyrobienie umiejętności wyboru i oceny książki,
- rozwijanie języka, bogacenie zasobu leksykalnego ucznia,
- nabywanie umiejętności interpretowania treści przeczytanego utworu,
- ukazywanie wzorców właściwego zachowania,
- kształcenie umiejętności empatycznego współdziałania w grupie,
- wzmacnianie poczucia odpowiedzialności za wspólną pracę,
- uwrażliwianie na wartości kulturowe i rozbudzanie potrzeby stałego uczestnictwa w kulturze,
- uwrażliwienie na piękno języka literackiego,
- umożliwianie uczestnictwa w wydarzeniach kulturowych.

6. Oddziaływanie terapeutyczne lektury:

- wzmacnianie samooceny uczniów poprzez aktywizowanie do uczestnictwa w różnorodnych formach zajęć,
- wzmacnianie i aktywizowanie uczniów słabszych i nieśmiałych,
- kształtowanie i uświadamianie potrzeby dawania radości innym,
- podtrzymywanie i utrwalanie więzi koleżeńskich pomiędzy uczniami,
- dostarczenie pozytywnych przeżyć emocjonalnych i estetycznych, pozwalających rozładować napięcia psychiczne.

FORMY REALIZACJI

1. Konkursy czytelnicze.

- „Sleeveface” – konkurs na fotografię z wkomponowaną okładką książki.
- Konkurs na alternatywną okładkę znanej powieści.

2. Ogólnoszkolne inicjatywy promujące czytelnictwo.

- „Przerwa na czytanie” - akcja polegająca na biciu rekordu w liczbie osób czytających na przerwie.
- Udział w ogólnopolskiej akcji „Jak nie czytam jak czytam”.
- Stworzenie szkolnego klubu miłośników książki „Zaksiążkowani”.
- Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania.
- Tydzień Zakazanych Książek.
- Umożliwienie uczniom wypożyczenia książek na okres ferii i wakacji.

3. Współpraca z Powiatową Biblioteką Pedagogiczną.

- Uczestnictwo w spotkaniach szkoleniowych; informowanie o wydarzeniach w bibliotece.
- Udział w organizowanej przez bibliotekę Nocy Bibliotek.
- Uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych organizowanych przez Powiatową Bibliotekę Pedagogiczną w Giżycku.
- Udostępnianie uczniom i rodzicom wykazów i zestawień tematycznych sporządzonych przez Powiatową Bibliotekę Pedagogiczną w Giżycku.
- Udostępnianie nauczycielom informacji o programach, narzędziach TIK pomocnych w realizacji celów lekcji.
- Udostępnianie prezentacji na temat bezpieczeństwa w Internecie.

4. Wykorzystanie narzędzi TIK w promowaniu czytelnictwa.

- Wykorzystanie szkolnej facebooka i strony internetowej do propagowania czytelnictwa.
- Wykorzystanie programów graficznych do projektowania zakładek książkowych, alternatywnych okładek znanych powieści, plakatów ulotek.
- Tworzenie na lekcjach informatyki audiobooków do wybranych wierszy.
- Udostępnianie i propagowanie znanych kanałów społecznościowych poruszających tematykę.

5. Wystawy książek.

- „Oceń książkę”- tablica z tytułami książek zaproponowanych i ocenianych przez uczniów i nauczycieli.
- Stworzenie tablicy „Bookflix” – książkowej wersji Netflixa.
- Organizowanie w czytelnicy szkolnej wystaw nowości wydawniczych.
- wystaw tematycznych poruszających określoną tematykę bliską współczesnej młodzieży.
- Wystawa prac uczniów.
- Wystawy popularyzujące wydarzenia z życia szkoły.
- Wystawy dotyczące udziału uczniów w projektach unijnych.

6. Współpraca z Internatem ZSEil.

- Stworzenie Mikrobiblioteki w internacie, czyli miejsca przeznaczonego na książki, które spełni rolę małej biblioteki. Udostępnianie odbywałoby się na zasadzie wypożyczeń i zwrotów albo także przyniesienia nowego tytułu, czyli zgodnie z założeniem „bierz książkę i zostaw książkę”.
- Umieszczenie w widocznych miejscach internatu cytatów pochodzących z książek najwybitniejszych autorów, na przykład w formie Street art, czyli niezwykle malunków ze złudzeniem optycznym o tematyce książkowo-literackiej.
- Zorganizowanie Czytelniczego Flashmob, czyli wspólnego i głośnego czytania w przestrzeni publicznej lub na łonie natury.
- Stworzenie przestrzeni w internacie zaprojektowanej z myślą o czytelniku – renowacja pokoju, aby można w nim było zrelaksować się i poczytać książki.
- Zorganizowanie akcji czytania dzieciom młodszym przez młodzież z internatu, na przykład w przedszkolach lub w domach dziecka.
- Zaangażowanie młodzieży w spotkania pod nazwą „W magicznym kręgu słów”, polegające na wspólnym czytaniu na głos wybranej książki dostępnej w bibliotece, tak by bardziej zainteresowani słuchacze mogli sięgnąć po lekturę na własną rękę. Taka akcja może przerodzić się w miły zwyczaj, a przy okazji otworzyć młodzieży głowy na piękno słowa pisanego i zachęcić ich do samodzielnego czytania. Temat książki może być też wprowadzeniem do rozmowy na ważne tematy.